

Nr 35.

Ankom till Riksdagens kansli den 13 april 1910 kl. 3 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 7 i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbättring af farleden i Öresund genom Flintrännan.

I en inom Andra kammaren väckt motion, nr 52, hafva herrar *Broström* och *Lundgren* i Göteborg hemställt om skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan »att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning, dels i hvad mån förbättring af farleden i Öresund genom Flintrännan, är såväl beträffande fördjupning som eljest erforderlig, dels om kostnaderna för en dylik förbättring af nämnda farled samt till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill samma utredning kan gifva anledning».

I afseende på motiveringen till denna hemställan tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Farleden genom Flintrännan i Öresund har numera, enligt lotsstyrelsens här bifogade, den 18 sistlidne mars dagtecknade utlåtande öfver föreliggande motion, vid medelvattenstånd ett djup af 7,34 meter samt en bredd af 70 till 80 meter. I syfte att ytterligare fördjupa och utvidga farleden hafva sedan år 1905, på lotsstyrelsens initiativ, undersökningar utförts, hvilka ledt till det resultat, att farleden skulle, för en kostnad af något öfver 1,100,000 kronor, kunna fördjupas till 8 meter och utvidgas till 150 meters bredd. Såsom inledning till en dylik åtgärd läres för närvarande årlig stenrensning pågå sydst om den nuvarande farleden.

Emellertid framgår såväl af nyssnämnda lotsstyrelsens utlåtande och af motionärernas motivering, som äfven af ett yttrande, hvilket utskottet inhämtat från Skånes handels-, industri- och sjöfartskammare, att sjöfartens tendens till att använda allt större fartyg äfvensom dess synnerligen starka tillväxt just å ifrågavarande linje göra det önskvärdt, att, därest kostnaderna, jämförda med de fördelar, som kunna vinnas, icke komma att visa sig alltför stora, farledens såväl djup som bredd göras större än med nyssnämnda utredning afsågs. Detta kan tydligen icke ske utan ny utredning, såväl angående behovet som ock angående kostnaderna för den ifrågavarande farledens förbättrande, hvadan utskottet, som icke anser sig böra ingå på de med frågan möjligen sammanhängande sjömilitära eller internationella hänsyn, får hemställa,

att Andra kammaren för sin del ville besluta, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes föranstalta utredning, dels i hvad mån förbättring af farleden i Öresund genom Flintrännen, är såväl beträffande fördjupning som eljest erforderlig, dels om kostnaderna för en dylik förbättring af nämnda farled, samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill samma utredning kan gifva anledning.

Stockholm den 12 april 1910.

På utskottets vägnar:

KNUT KJELLBERG.

Reservation:

af herr *Sterner*, som ansett att utskottets utlåtande bort haft följande lydelse:

Då för Flintrännans fördjupande arbete sedan tjugu år tillbaka utförts och sedan 1904 årligen pågår genom upptagning af stenar i farleden, så att denna nu beräknas äga ett djup af 7,42 meter på en segelbar bredd af omkring 80 meter, och då den i motionen omnämnda, af major Gagner verkställda utredningen rörande farledens fördjupning och utvidgning utförts så sent som 1906 och äfven vissa arbeten i samband därmed påbörjats, så hemställer utskottet,

att förevarande motion, nr 52, icke måtte till någon Andra kammarens åtgärd föranleda.

Bilaga.

Till Andra kammarens tillfälliga utskott nr 2.

Med anledning af Eder till herr statsrådet Hederstierna ställda och till kungl. lotsstyrelsen öfverlämnade skrifvelse den 4 innevarande mars, däruti I anhållit om kungl. lotsstyrelsens yttrande öfver herrar Broströms och Lundgrens motion, nr 52, angående förbättring af farleden i Öresund genom Flintrännan, får kungl. lotsstyrelsen anföra följande:

Sedan den nuvarande farleden genom Flintrännan, hvilken farled framgår inom den djupaste delen af detta farvatten, under år 1873 genom Sverige utprickats å svenska sidan och ett fyrskepp utlagts öster om Kalkgrundet, utlades af Danmark samma år jämväl prickar å den danska sidan. Södra delen af nämnda farvatten, hvilket framgår mellan Drogdens fyrskepp och Lillegrundsbanken, har af ålder varit utprickad af Danmark. Efter att farledens belysning sedermera förbättrats genom att dels ofvannämnda fyrskepp flyttats, dels ock ytterligare två fyrskepp blifvit genom kungl. lotsstyrelsens försorg utlagda i detta farvatten, har trafiken genom nämnda farled varit i ständig tillväxt. För att möjliggöra farledens begagnande af mera djupgående fartyg har med anslag från handels- och sjöfartsfonden genom lotsverkets försorg under en följd af år stenrensning ägt rum i farleden. Genom denna stenrensning har obestriddigen ett godt resultat ernåtts till relativt obetydlig kostnad, enär djupet i farleden ökats från 6,25 meter till 7,34 meter vid medelvattenstånd med en bredd af 70 å 80 meter för sammanlagdt omkring 44,000 kronor.

Med hänsyn till den allt mera växande trafiken och de allt större ångare, som trafikerade Östersjön, och då förslag om fördjupning af farleden genom Drogden förelåg, ingick kungl. lotsstyrelsen år 1905 med underdånig framställning till Kungl. Maj:t om anvisande af medel till verkställande af undersökning

och uppgörande af förslag till ifrågavarande farleds fördjupning och utvidgning till 8 meters djup och 300 meters bredd. Sedan medel härtill samma år anvisats, utfördes detta arbete af majoren m. m. W. Gagner och utröntes därvid, att djupet närmast sydost om de i farleden stationerade fyrskeppen Oscarsgrundets och Kalkgrundets öfverenslinje i allmänhet var större än djupet närmast nordväst om samma linje.

Genom att förlägga fyrskeppslinjen parallellt med nuvarande linje men 75 meter sydostligare beräknades kostnaden för erhållande af en 8 meters djup och 150 meters bred farled till 1,116,000 kronor, hvaremot med bibehållande af den gamla fyrskeppslinjen och farledens bredd utvidgad till 300 meter med 8 meters djup kostnaden beräknades uppgå till 4,045,000 kronor. Att kostnaden för åstadkommande af 8 meters djup å 150 meters bredd kunnat beräknas så lågt beror därpå, att någon egentlig muddring å detta område endast i ringa utsträckning skulle förekomma. Det mindre af dessa förslag torde enligt major Gagners åsikt äfven för närvarande kunna utföras för den af honom beräknade kostnaden.

Innan fyrskeppslinjen kan förläggas sydostligare, har det emellertid ansetts nödvändigt att genom fortsatt årlig stenrensning öka djupet å det område, inom hvilket den nya linjen skulle falla.

Ehuru ett djup i farleden genom Flintrännan af 8 meter vid medelvattenstånd i allmänhet ännu kan anses tillräckligt för de fartyg, som trafikera Östersjön, torde icke kunna förnekas, att det ej mindre för den allmänna sjöfarten än äfven för import och export till och från hamnarna vid syd- och ostkusten af Sverige vore en fördel, om nämnda farled erhöle ett djup af 9 å 10 meter å minst 300 meters bredd, då härigenom afsevärdt större fartyg skulle kunna begagna sig af denna farled.

Af den Gagnerska undersökningen framgår dock, att kostnaden för den nuvarande farledens fördjupning och utvidgning till sistnämnda dimensioner skulle kräfva afsevärda belopp, då härvid betydande muddring måste ske på stora sträckor af farleden, hvartill kommer, att allt muddrings- och rensningsarbete i Flintrännan tager lång tid, enär äfven under den vackra årstiden ogynnsamma ström- och vindförhållanden ofta omöjliggöra dylikt arbete. Att upptagande af en helt och hållet ny farled af dylikt djup och bredd skulle kräfva ännu större kostnader än nuvarande farledens fördjupning och utvidgning till samma djup och bredd, torde med ledning af sjökorten få anses påtagligt.

En närmare undersökning beträffande kostnaderna för åstadkommande af en dylik farled genom Flintrännan torde i alla händelser böra föregås af förnyad detaljmätning af södra delen af Öresund. Några upplysningar, huruvida i politiskt hänseende eller ur försvarssynpunkt betänkligheter förefinnas mot nuvarande farledens fördjupning till 9 å 10 meter med 300 meters bredd eller upptagande af en helt ny farled därstädes af dylika dimensioner, torde icke införväntas från kungl. lotsstyrelsen.

Stockholm den 18 mars 1910.

Vilhelm Linder.

Axel Hillfors.